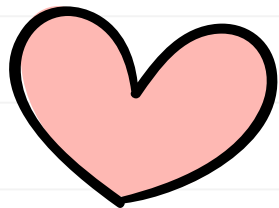

ПРОЕКТНО БАЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ

В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА ПО ВРЕМЕ НА ИЗВЪНРЕДНО ПОЛОЖЕНИЕ

“Какво трябва да прави с
човека образованието? На
какво трябва да се основава?

На мярата.”

Йохан Готфрид Хердер

Какво е нужно за
един добър проект

Значимо учебно съдържание

Учебна програма

Фокус върху важни теми и компетентности от учебната програма по съответния учебен предмет

Учители

Съдържание - онова, което според учителя е от **съществено** значение за темата.

Ученици

За учениците трябва да е **значимо** от гледна точка на собствения им **живот и интереси.**

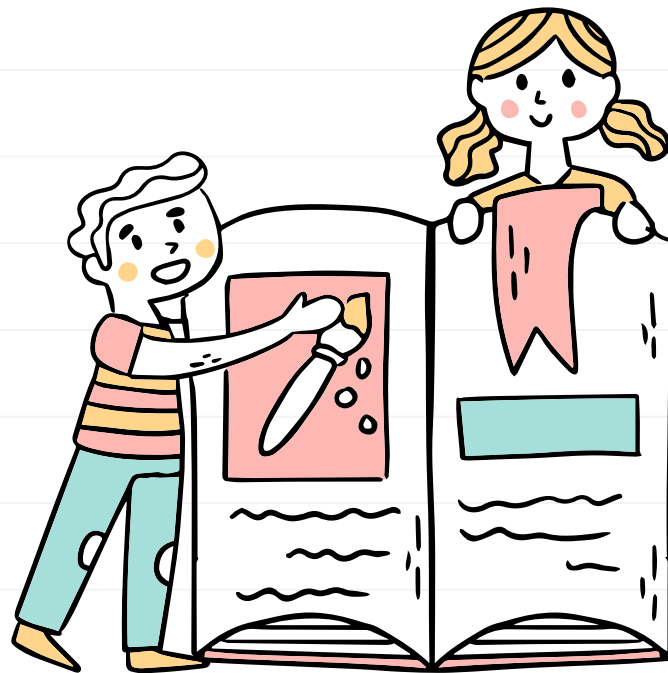
Потребност от знания

Проектът трябва да предполага **интегрирано знание**.

Мотивирайте учениците с „въвеждащо събитие“:

- то ангажира интереса на учениците
- предизвиква задаване на въпроси

Може да бъде: научен факт, кратък разказ, изображение, случка, филм, клип, въпрос... **проявете креативност**.

Мотивиращ въпрос/проблем

Въпросът трябва да е:

- провокиращ;
- с отворен край;
- комплексен;
- свързан със същината на онова, което искате учениците да научат.

Абстрактен

Конкретен

Без мотивиращ въпрос учениците може да не разберат **защо ще работят по проекта.**

Мнение и избор на ученика

За да стане проектът смислен за учениците, голяма е ролята на тяхното **мнение и избор.**

При организирането на проектите учителите трябва **да се съобразяват с избора** на учениците си **и тяхната подготовка.**

В случаите, когато изборът на учениците е ограничен, те могат да изберат каква **тема** да проучат **в рамките на по-общия мотивиращ въпрос** или да изберат как да проектират, създадат или представят продуктите на проекта.

Компетенции, необходими в XXI век

Всеки проект трябва да осигурява на учениците възможност за **изграждане на компетенциите**, необходими за XXI век:

Критическо мислене

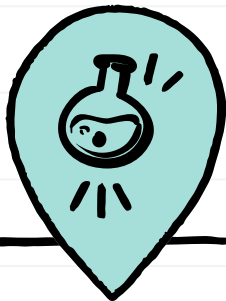
Умения за сътрудничество

Комуникационни умения

Креативност и иновативност

които **ще им послужат** добре на работното място и в живота и формират умения за **самооценка**.

В хода на работата по проектите учителят може да прецени следват ли се **съвместно изработените правила** и доколко е добро **сътрудничеството и общуването в ученическите екипи**.

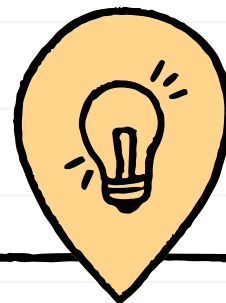

Задълбочено изследване

Учениците винаги намират работата по проекти **по-смислена**, ако провеждат същинско **изследване**.

С намирането на отговорите учениците **поставят и изследват нови** въпроси.

Те синтезират събраната информация и я използват както в индивидуалните си задания по мотивиращия въпрос, така и за **създаване на свързания с въпроса продукт** на своя екип.

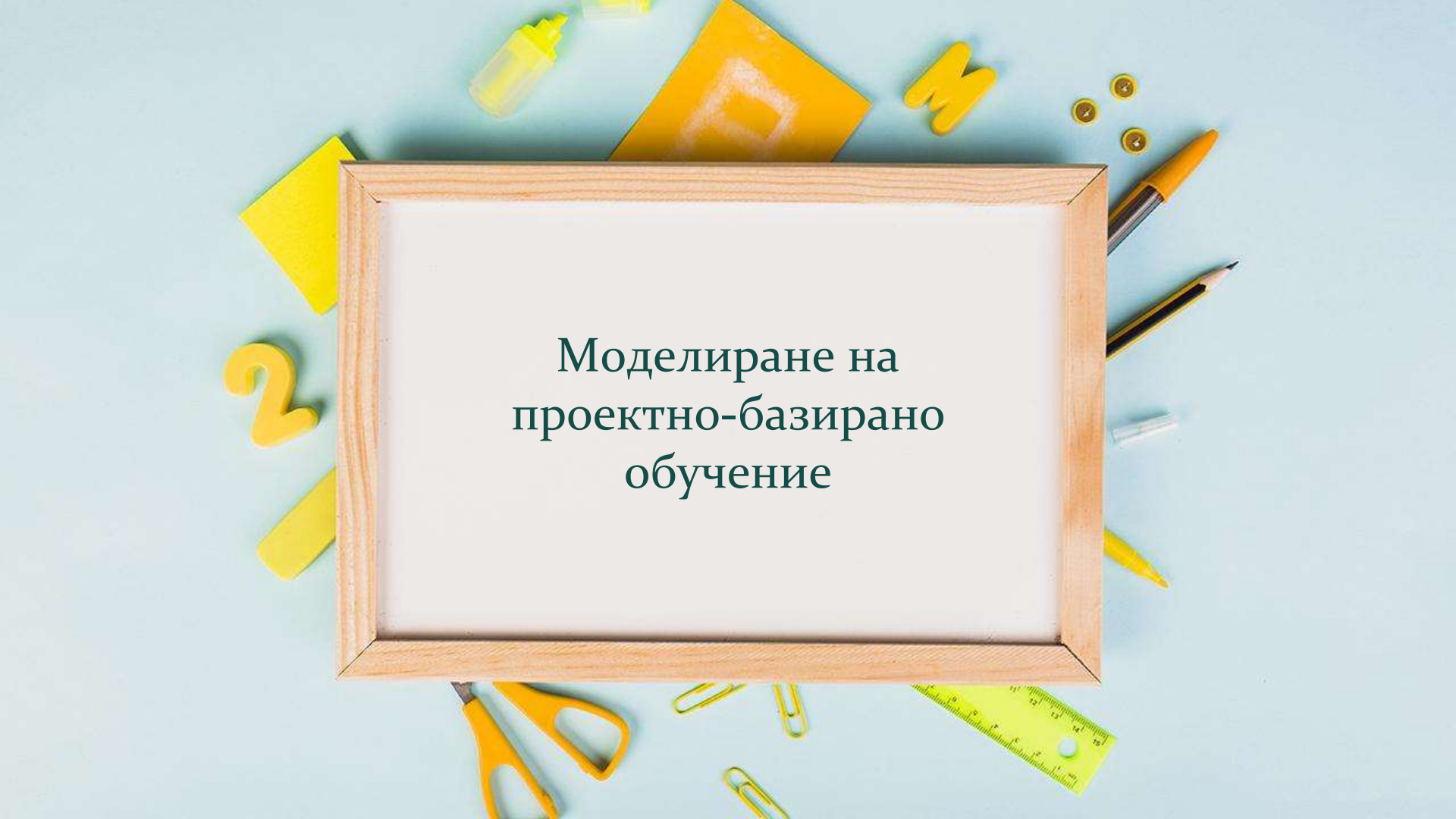

Критика и преразглеждане

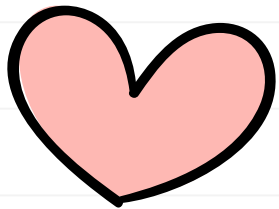
В процеса на разработване на нови идеи и продукти ученическите екипи могат **взаимно преразглеждат и критикуват работата си**, като се придържат към указанията и образците.

Учителят може да преглежда и изследователските им бележки, чернови, проекти и планове, да провежда дистанционни индивидуални срещи и срещи с екипите, за **да следи напредъка им**.

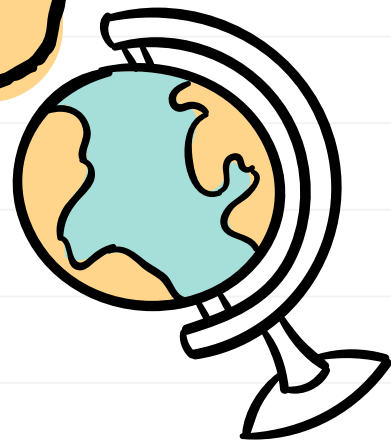

Моделиране на
проектно-базирано
обучение

“Мъдрост – *марка* между
„малко“ и „много“.

София Шаталова, 10г.

Основни типове проекти

по K. FREY

малки

средни

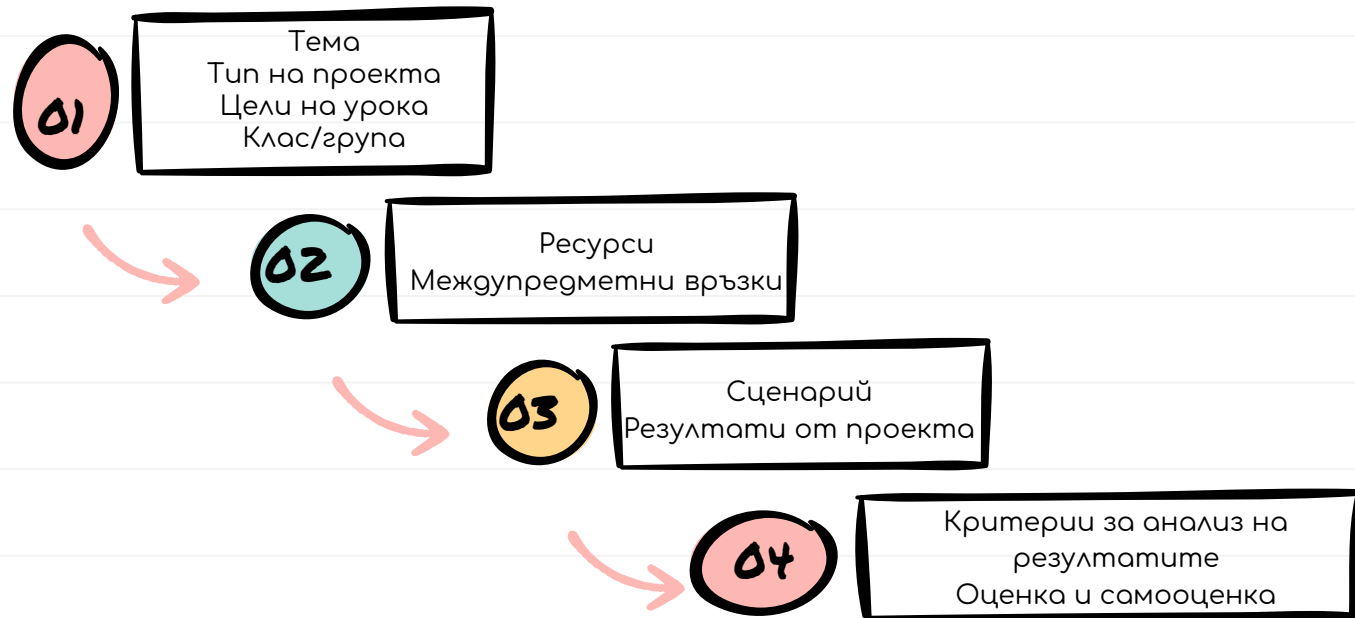
големи

Те са с продължителност от два до шест часа и представляват подготвителен момент за истинското проектно обучение, тъй като при тях липсват някои от фазите на този процес.

При тях продължителността е от един – два дни до една седмица и позволяват да се разгърнат всички етапи, характерни за проектното обучение.

С продължителност от една седмица до няколко години, като за целта на проекта се включват повече на брой групи или институции в сравнение с предишните типове.

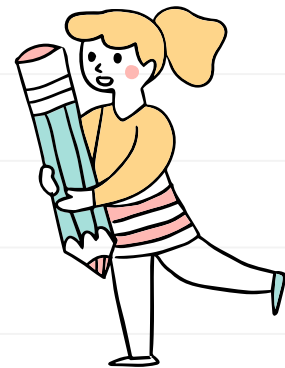
Модел/вариант за планиране на проект с учебна цел

Примерни критерии за избор на тема за проект

- Да бъде актуална;
- Да е точно и ясно формулирана, за да бъде разбираема за обучаваните;
- Да е съобразена с познавателните възможности на учениците;
- Да е съобразена с интересите на обучаваните;
- Да предполага индивидуална и групова работа;
- Да бъде съобразена с типа на проекта;
- Да е свързана с конкретно учебно съдържание;
- Да интегрира различни дейности и средства;
- Да позволява постигането на различни по вид резултати – нематериални (знания, умения и компетенции) и материални (портфолиа, табла, таблици, схеми, модели, снимки, албуми и т.н.);
- Да позволява стимулирането на творчество и оригиналност;
- Да дава възможност за измерване и оценяване на очаквани резултати.

Фази на процеса на обучение чрез проекти (по Н. Gijboms)

Избор на идея и тема за проекта

Избор на идея и оформяне на тема, която съдържа проблем и позволява

придобиването на опит:

- интегриране със ситуации и с реалния живот;
- ориентиране към интересите на учениците;
- обвързаност с обществената практика.

План за решаване на проблема

Съвместно оформяне на план за решаване на проблема:

- целенасочено планиране на проекта;
- самостоятелно планиране и организация на работата и самоотговорност

Действие/изпълнение

Действено ориентиране при решаване на проблема:

социално учене чрез работа в групи, решаване на конфликти и др.

Проверка на решението

Проверяване на решението на проблема в действителността:

- ориентиране към продукта, който може да бъде под формата на: изложба, театрална постановка, вестник, постер, триизмерен модел и др.;
- интегративност и междупредметност;
- граници на проектното обучение.

Оценяване на процеса и резултатите

Свързано с отговор на въпросите:

- Постигнахме ли нашите цели?
- Кое беше успешно и къде срещнахме трудности?
- Успешна ли беше съвместната работа в екипа?
- Какво ще научим за следващите проекти?

Ход на проекта (етапи)

Първи

Проучвателен етап:

Събиране на информация от различни източници

Втори

Аналитичен етап:

Извличане на данни, приложими за проекта

Трети

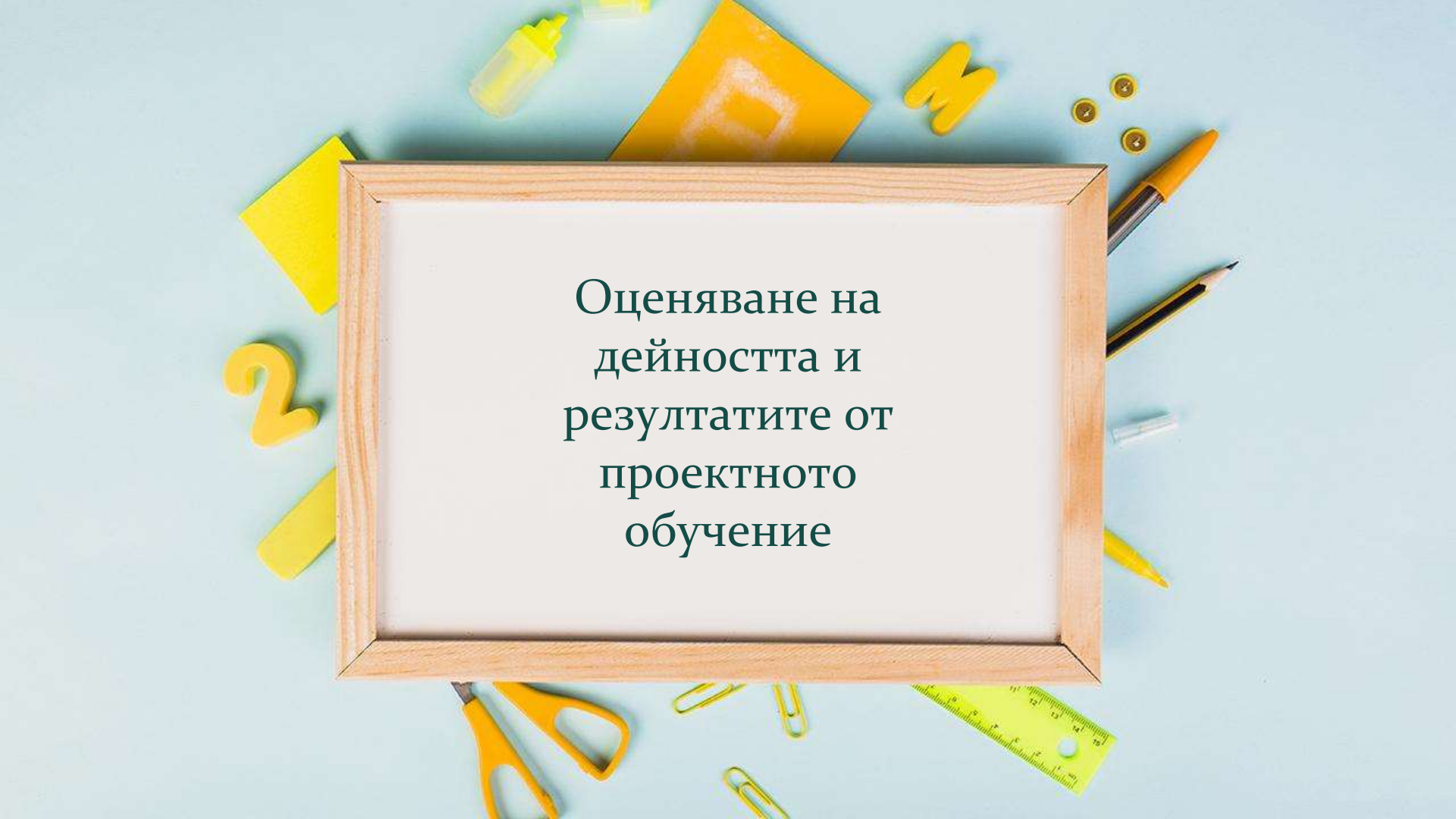
Практически етап:

Продукт – решение, рисунка, презентация, текст, видео-есе....

Четвърти

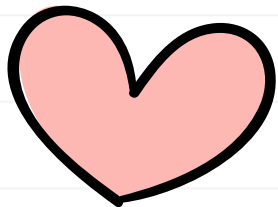
Заклучителен етап:

Представяне на резултатите

Оценяване на
дейността и
резултатите от
проектното
обучение

“Важно е да се спазва *марката*.
От злоупотреба се разболяват”
т.е. издивяват

Умберто Еко

Оценяване на уменията, формирани в проектната дейност

Познавателни

наблюдаване на познавателни обекти; анализиране на свойства, белези на обекти и явления; синтезиране на учебна информация; сравняване на обекти по дадени признаци; групиране на обекти по определени признаци; формулиране на хипотези; формулиране на обобщения и др.

Организационни

планиране на самостоятелната и груповата работа; разпределяне на задачите в групата във всички фази от съвместната дейност; съгласуване на действията в различните етапи от груповата работа; обмисляне на разпределението на ролите и взаимовръзката между тях при финалното презентирание на резултатите от работата.

Практически

извършване на измервания; работа с условни знаци; разчитане и попълване на таблици; ориентиране по географска карта; разчитане на диаграми; извършване на елементарни опити и др.

Социални

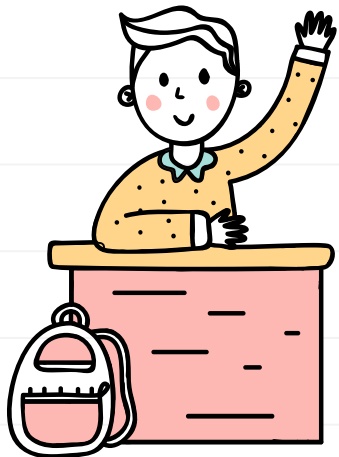
изслушване на чуждо мнение; изказване на собствено мнение; аргументиране на собствените идеи; активно дискутиране; оказване на помощ на други участници в обучението; търсене на помощ от другите; съвместна работа с различни партньори и т. н.

Методически

издирване на подходяща информация по дадена тема; формулиране на въпроси и провеждане на интервюта; решаване на проблеми; подреждане на събраната информация в определена последователност; подходящо съчетаване на текстова и визуална информация при оформяне на резултатите от учебната работа; извършване на оригинално и естетически издържано оформление на продукта от проектната дейност; презентирание на резултатите от работата пред другите участници в проекта, като се спазват различни критерии и т. н.

Примерна скала

Критерият е
покрит

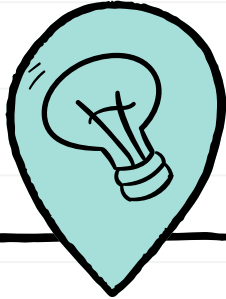
Критерият е
частично покрит

Критерият не е
покрит

Критерии и показатели за оценяване по ключови компетентности

Креативност и иновативност

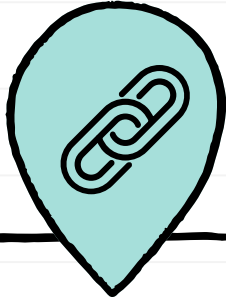
- генериране на нови и стойностни идеи;
- демонстриране на оригиналност и изобретателност;
- споделяне на нови идеи с другите;
- отвореност и отзивчивост към различни гледни точки;

Критическо мислене и решаване на проблеми

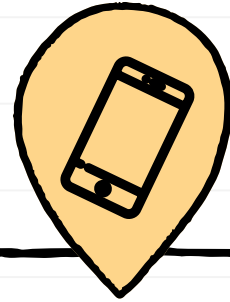
- ефективно анализиране и оценяване на фактите, доводите, твърденията и мненията;
- анализиране и оценяване на алтернативни гледни точки;
- тълкуване на информацията и формулиране на изводи;
- решаване на непознати проблеми чрез различни подходи

Критерии и показатели за оценяване по ключови компетентности

Коммуникация и сътрудничество

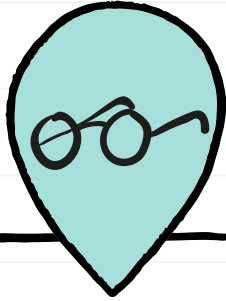
- ефективно излагане на мисли и идеи, като се използват умения за вербална, писмена и невербална комуникация в разнообразни форми и контексти;
- пълноценно изслушване за разкриване знанията, ценностите, поведението и намеренията на другите;
- ефективно комуникиране в разнообразна, мултикултурна и многоезична среда;
- способност за работа в различни екипи

Информационна, медийна и технологична грамотност

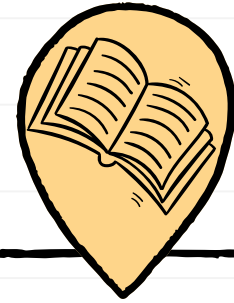
- изследване на начините, по които хората интерпретират посланията, по които включват или изключват ценности и гледни точки, както и как медиите могат да влияят на мненията и поведението;
- използване на технологиите като средство за издирване, организиране, оценяване и предаване на информация;
- използване по подходящ начин на цифровите технологии (компютри, медия плеъри, GPS и др.), комуникационните/мрежови средства и социалните мрежи за достъп, управление, интегриране, оценка и създаване на информация за успешна работа в икономиката на знанието

Критерии и показатели за оценяване по ключови компетентности

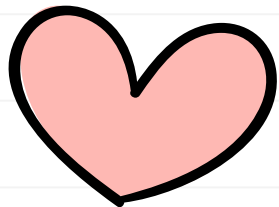
Житетйски и карьерни

- адаптивност към различни роли, професионални отговорности, графици и контексти;
- проява на позитивно отношение към похвалите, неуспехите и критиките;
- умения за планиране и управление на работата;
- лидерство;
- отговорно отношение с мисъл за интересите на по-голямата общност

Познаване на съдържанието

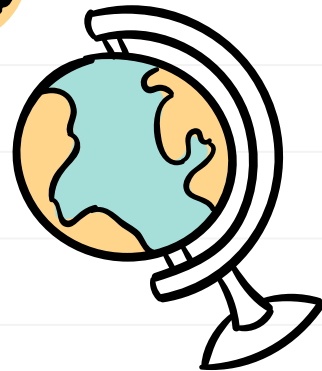
- компетентност по основните учебни предмети;
- обща информираност;
- икономическа грамотност;
- гражданско съзнание;
- здравна грамотност;
- грамотност за заобикалящата среда.

“Прехвърлиш ли *мярата*
и най-приятното става
неприятно”

Демокрит

За настоящата презентация е
ползван указателен материал,
препоръчан от Министерството на
образованието и науката

Използвани са материали на Джон Лармър,
д.п.н. Джон Р. Мергендолер, Институт за
образование „Бък”

CREDITS: This presentation template was created by
[Slidesgo](#), including icons by [Flaticon](#), and infographics
& images by [Freepik](#).

